СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ХРИСТО БОТЕВ”
2050/ Ихтиман, обл. Софийска, бул. “Цар Освободител” 76

http://su-hristobotev-ihtiman.net/

Утвърдил :

Иванка Пелтекова
Директор

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ ЗА УЧЕБНАТА 2026/ 2027 ГОДИНА

Програмата е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 11.09.2026 г./ Протокол № 13

Септември 2026 година
Гр. Ихтиман

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на СУ „Христо Ботев“ Ихтиман

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Образованието у нас и в световен мащаб днес е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, различни от нашите ценности и норми, традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места по света, да учат в интернационална среда. И всичко това е прекрасно, но същевременно налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към другите – и понякога към самите себе си. Често явление е педагогическите специалисти в българското училище да изпълняват своята мисия в групи и паралелки с деца и ученици, които:

– са в риск от отпадане и преждевременно напускане на образователните институции;

– са подложени на тормоз и агресия;

– не владеят българския език на ниво, достатъчно за да се справят с учебните си задачи;

– имат затруднения в обучението;

– имат специални образователни потребности (СОП);

– са с изявени дарби и др.,

Всичко това води до необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Именно образованието се явява механизмът, чрез който те ефективно могат да бъдат включени, така че да намерят работа, да преодолеят икономическите бариери, които създават бедността и нищетата, да преодолеят културните различия и конфликти и да станат равноправни участници в обществото. По отношение на приобщаването изводите, които идват от образователната практика, говорят за това, че то започва с признаването на различията между децата и учениците. Учителят е този, който трябва много добре да познава всички възможни различия, с които ще се сблъска в своята практика, за да може да ги управлява по възможно най-безболезнения и безконфликтен начин, когато работи с децата или учениците, техните родители, обществото.

32 СУ „Христо Ботев“ Ихтиман е институция която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хора с увреждания и уязвими групи. В СУ „Христо Ботев“ Ихтиман уязвимите групи ученици се приемат като хора със способности и потенциал, а не единствено с трудностите и ограниченията им. В нашето училище се създават условия за достъпна качествена грижа за учениците, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация. При децата в училищна възраст се обръща особено внимание, както на семейството като част от образователния процес, така и на индивидуалните особености на всяко дете. Различията между учениците в зависимост от техните интереси, познания, умения, минало, майчин език, постижения или увреждане, могат да бъдат ресурси в подкрепа на ученето.

II. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

- Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
- Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
- Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
- Хората се нуждаят един от друг.

- Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
- Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
- Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
- Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
- Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

1. **Условия и ред за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците:**

Оперативни цели	**Дейности**	**Бюджет**	**Срок за изпълнение**	**Очаквани резултати**	**Индикатори**	**Водещ отговорник**
1.Осигуряване на обща подкрепа по етапи /начален, прогимназиален, гимназиален/	Учителите разпознават деца с различни възможности- напредващи или изоставащи и изготвят план за дейности, според потребностите им	В рамките на бюджета на училището	До 3 месеца от началото на учебната година	Деца с изготвени планове за дейности	Деца с допълнително обучение по предмети; Деца посещаващи допълнителни консултации по предмети извън часовете; Логопедична работа; Диференциран подход на обучение	Класни ръководители, главни учители.....

2. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие за ученици със специални образователни потребности

Оперативни цели	**Дейности**	**Бюджет**	**Срок за изпълнение**	**Очаквани резултати**	**Индикатори**	**Водещ отговорник**

	2.1Осигуряване на равен достъп за деца със СОП	Оценка на потребности; Изготвяне на план за подкрепа на детето/ученика ; Назначаване на екип на детето	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2026/2027 година	Осигурен ресурс за допълнителна подкрепа	Изготвени толкова на брой планове за подкрепа за личностно развитие, колкото са учениците със СОП	Координатор – зам. директор УД, главен учител или др. пед. специалист
		Осигуряване на специалисти, които да се включат в екипите за подкрепа на личностното развитие	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2026/2027 година	Осигурена обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на учениците	Създадени толкова на брой екипи за подкрепа на личностното развитие колкото са и учениците със СОП	Координатор – зам. директор УД, главен учител или др. пед. Специалист
		Осигуряване на специалист в училището, който да ръководи екипите за подкрепа на личностното развитие	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2026/2027 година	Координирана дейност на екипите за подкрепа на личностно развитие и ефективност	Осигурен координатор в училището	Координатор

				на прилаганите методи и подходи за обучение		
1. Работа с нагласи и отношения	- Организиране на „Академия за родители“ . - Организиране на „Дни на отворените врати”; - Провеждане на тренинги за изграждане на умения за толератно общуване; - Участие в екипни обсъждания/ срещи; - Супервизии с външни специалисти на екипите работещи с децата.	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2026/2027 година	Позитивен психоклимат и приемане на „различието”	Осигурен позитивен психоклимат в училище	Координатор
2.2 Осигуряване на равен достъп до образование на ученици в риск						

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. ***Създаване на менторска програма „Връстници обучават връстници”***	Осигуряване на стабилна връзка между дете с изявени дарби и дете, чиито майчин език не е българския	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2026/2027 година	Повишено ниво на познания по учебните предмети у детето, чиито майчин език не е българския; Повишени умения за толерантно общуване	Повишен успех в училище; Създаден положителен микроклимат в класа, с цел приемственост	Психолог/ пед. съветник
	Осигуряване на занимания по интереси и часове за овладяване на българския език от учениците от малцинствени групи	В рамките на бюджета на училището	Учебната 2026/2027 година	Повишено ниво на владеене на български език	Повишено ниво на владеене на български език	
2.3. Детско участие						

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. ***Създаване на клубове по интереси в различните етапи на обучение***	Групиране на децата по интереси; Създаване на връзки- „дете помага на дете”	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2026/2027 година	Умения за работа в екип; Усъвършенстване на силните страни по интереси на децата;	Създаване и функциониране на клубовете; Посещаемост на клубовете;	Класен ръководител/ друг педагогически специалист
2.4. Здравна грижа						
Оперативни цели	**Дейности**	**Бюджет**	**Срок за изпълнение**	**Очаквани резултати**	**Индикатори**	**Водещ отговорник**
1. ***Грижа за здравето- физическо, психическо и социално благополучие;***	Беседи на здравна тематика, съобразена с възрастовите специфики на децата/ учениците; Провеждане на групови програми, съобразена с	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2026/2027 година	Безопасен и здравословен начин на живот	Информираност; Повишаване личната хигиена; Спазване култура на хранене; Повишаване сексуалната	Директор/ зам. директор

	възрастовите специфики на децата/ учениците;				информираност на учениците	

2.5 Спорт и занимания

Оперативни цели	Дейности	Бюджет	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Индикатори	Водещ отговорник
1. ***Активно включване на деца от уязвимите групи в спортни училищни и извънучилищни мероприятия, състезания и турнири***	Организиране на спортен празник в училище; Насочване на децата към спортни клубове; Даване шанс за положителна изява в различни спортни дисциплини; Поощрение с награди	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2026/2027 година	Подобряване физическата активност на децата; Повишаване мотивацията и самооценката за справяне на децата	Участие в различни спортни дисциплини;	Координатор – зам. директор УД, главен учител или др. пед. специалист

2.6. Позитивен психологически климат						
Оперативни цели	**Дейности**	**Бюджет**	**Срок за изпълнение**	**Очаквани резултати**	**Индикатори**	**Водещ отговорник**
1. ***Превенция на насилието и проблемното поведение;*** 2. ***Психологическа подкрепа***	Прилагането на цялостен училищен подход, координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда Системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;	В рамките на бюджета на училището.	Учебната 2026/2027 година	Подобрена физическата среда в училище; Разбиране на последиците от насилието и справяне с неприемливото поведение	Подобрени нагласи към ученето, които намаляват съревнователния елемент между учениците за сметка на екипната работа	Психолог